

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับประจำวันที 5 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2565 หน้า 1.9 มูลค่าข่าว 239,558.-

มศว ยกระดับ
**‘ฟ้าย้อม
ครามอินทรีย์’** >9
ตั้งแต่ปลูก-ผลิต-
จำหน่าย
เพื่อความยั่งยืน

มศว ยกระดับ ‘ฟ้าย้อมครามอินทรีย์’ ตั้งแต่ปลูก-ผลิต-จำหน่ายเพื่อความยั่งยืน

“ผ้าฟ้าย้อมคราม” ถือเป็นหนึ่ง
ในผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัด
สกลนคร เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒน
ธรรมที่ได้รับการสืบทอดมาอย่างยาวนาน
มีกระบวนการขั้นตอนที่ต้องอาศัยความ
ชำนาญโดยเฉพาะการย้อมสีผ้าจากต้น

ครามกับเส้นด้ายอย่างประณีต สวยงาม
ดังนั้นต้นครามจึงต้องได้รับการดูแล
ที่ดี หากเป็นไปตามธรรมชาติใช้สารวัตถุ
ดิบบแบบอินทรีย์ พร้อมกับพัฒนาการ
ตลาดไปพร้อมกัน ก็จะส่งผลดีในการช่วย
เพิ่มมูลค่าให้แก่วิสาหกิจชุมชนในรูปแบบ

ต่างๆ ได้มากขึ้น จึงเป็นที่มาให้ ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์กัลยาณี กุลชัย อาจารย์
ประจำภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ได้เริ่มต้น “โครงการการยกระดับผ้า
ฟ้าย้อมครามอินทรีย์สู่ eco indigo

products เพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์อ้อมครามธรรมชาติ โดยได้รับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.)

ผศ.กัลยาณี กล่าวถึงที่มาของโครงการนี้ว่าจุดเริ่มต้นมาจากงานวิจัยก่อนหน้าที่ทำงานด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดสกลนคร โดยได้สำรวจกลุ่มผู้ผลิตต้นคราม พบว่า วัตถุประสงค์ในการทำ **“ครามเปียก”** ที่มาจากการหมักใบต้นครามตามภูมิปัญญาชาวบ้านมีราคาขายส่งเพียงกิโลกรัมละ 100 บาท ซึ่งกว่าจะได้ครามเปียกแต่ละ 1 กิโลกรัมนั้น ก็ต้องใช้วัตถุดิบที่เยอะมาก

“ในฐานะนักวิจัยก็มีความคิดว่า จะทำอย่างไรให้วัตถุดิบนั้นมีราคาที่สูงขึ้น ถูกยกระดับขึ้นมาจากเกษตรกรอินทรีย์ที่ไม่ใช้สารเคมีหรือยาฆ่าแมลงในการปลูก มีการดูแลอย่างเข้มข้น และช่วยลดต้นทุนสำหรับวิสาหกิจชุมชนได้อีกด้วย” ผศ.กัลยาณี กล่าว

ดังนั้นจึงได้เริ่มวิธีการดำเนินโครงการ โดยเริ่มศึกษาวิจัยใน 2 พื้นที่คือที่บ้านอุนดง และบ้านเชิงดอย ซึ่งทั้งสองพื้นที่มีรูปแบบดินที่แตกต่างกัน เพื่อดูว่าวิธีการผลิตจะมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรระหว่างพื้นที่นา กับพื้นที่ดอน พร้อมกันนี้ ยังได้ปลูกฝ้ายในระบบอินทรีย์ทั้งสองพื้นที่ ควบคู่กับการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปยังชุมชน ให้รู้จักการปลูกคราม และฝ้ายแบบอินทรีย์ให้มากขึ้น

จากการลงพื้นที่สำรวจดินในพื้นที่บ้านเชิงดอยพบความเสียหายจากการปลูกพืชซ้ำๆ และใช้ปุ๋ยเคมี ส่งผลให้เกิดค่าความเค็มในดิน มีกรดสูง ค่าสารอินทรีย์ในดินมีน้อย และค่า NPK ต่ำ ทำให้ต้องเริ่มการบำรุงดิน และปลูกคราม รอบแรกเก็บผลผลิตได้ 530 กิโลกรัม ผลิตครามเปียกได้ 70 กิโลกรัม เก็บฝ้ายได้ประมาณ 20 กิโลกรัม ส่วนพื้นที่บ้านอุนดงซึ่งเป็นพื้นที่นา ได้ผลผลิตครามเปียก 50 กิโลกรัม แต่ใช้พื้นที่น้อยกว่า

ทั้งนี้ ได้กำหนดการปลูกตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองแบบ

มีส่วนร่วมเพื่อรับรองว่าเป็นการปลูกแบบเกษตรอินทรีย์จริง พร้อมส่งผลงานไปยังสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ เพื่อตรวจค่าโลหะหนักความเป็นกรด-ด่าง เพื่อให้รับรองตามฉลากสิ่งแวดล้อมหรือ ECO-LABELLING อีกด้วย ในอนาคตหากได้รับการรับรองจากทั้งสองรูปแบบแล้ว ก็จะนำมาให้ผู้บริโภคได้ทดสอบสวมใส่ต่อไป เหตุผลที่เลือกพื้นที่เหล่านี้ เนื่องจากบ้านเชิงดอย ประชาชนมีอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก แต่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน แม้จะมีการปลูกครามเป็นจำนวนมาก แต่กลับขายไม่ได้ราคาที่สูงนัก ส่วนหนึ่งมาจากการถูกพ่อค้าคนกลางกดราคา จึงเห็นว่าหากเกษตรกรได้รับการพัฒนาวิธีการปลูก หรือได้รับการรับรอง ECO-LABELLING ก็จะช่วยให้อุตสาหกรรมของหมู่บ้านแห่งนี้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ส่วนการเลือกพื้นที่หมู่บ้านอุนดงนั้น เพราะเป็นกลุ่มวิสาหกิจขนาดใหญ่ ยอมรับวิธีการทำผ้าฝ้ายอ้อมครามที่หลากหลาย หากทำให้มีผ้าฝ้ายอ้อมครามจากการปลูก

แบบอินทรีย์ได้ ก็จะเพิ่มช่องทางการขายได้มากขึ้น และเชื่อมต่อไปยังร้าน **“ครามสกล”** เพื่อนำผลิตภัณฑ์ที่มาจาก การปลูกแบบอินทรีย์ส่งไปขายต่างประเทศ พร้อมกันนี้ ยังได้ออกแบบลายผ้าอ้อมครามให้มีความทันสมัยมากขึ้น จากนั้นให้วิสาหกิจชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกลายผ้า เพื่อผลิตผ้าฝ้ายอ้อมครามอินทรีย์ต้นแบบ

“มองว่าโครงการนี้ จะมีประโยชน์ต่อเกษตรกรทั้งด้านของสุขภาพ ที่ลดการใช้ยาฆ่าแมลงงดการใช้สารเคมีในการผลิต รวมถึงกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจะมีผลดีในระยะยาว เพราะสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ได้อย่างเต็มศักยภาพ เป็นกระบวนการที่ให้วิสาหกิจชุมชนอื่นที่อยู่ใกล้เคียง ได้มาเรียนรู้กระบวนการปลูกแบบอินทรีย์ได้ สิ่งที่สำคัญคือช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการปลูกแบบอินทรีย์” ผศ.กัลยาณี กล่าวทิ้งท้าย